

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

SEMEL IN MENSE PRODIT

Pretium annuae subnotationis, *ante solvendum*, est: in Italia Libellarum 4,80; ubique extra Italiam Lib. 6,25; Doll. 1,25; Sch. 5; M. 5; Rubl. 3; Coron. 6,25.

Inscriptiones et omne genus indicationes pretio aequissimo referuntur, quod est in commentarii operculo Lib. 0.10 pro unoquoque centimetro quadrato.

Cuncta mittantur ad ARISTIDEM LEONORI equitem, commentarii VOX URBIS possessorem et administratorem

ROMA — Via Alessandrina, 87 — ROMA

Subnotatio fieri potest:

IN RUSSIA		IN ANGLIA	IN CIVITATIBUS FOEDERATIS AMERICAЕ SEPTENTR.	IN GERMANIA	IN CANADA
Apud GRANTHURST ET WOLF	Apud "KRONIKA RODSINNA"	Apud BURNS AND OATES	Apud FRIDERICUM PUSTET	Apud FRIDERICUM PUSTET	Apud LEBRAITH GRANGER FRANKS
			S. Sed. Ap. et S. Rit. Congr. Typ.	S. Sed. Ap. et S. Rit. Congr. Typ.	
VARSAVIAE POLONORUM	VARSAVIAE POLONORUM	LONDON W.	NEW YORK		MONTREAL
Rakowskie Przedmiescie, 15.	Krakowskie Przedmiescie, 8	28, Orchard Street.	52, Barclay Street. 438, Main Street.	RATISBONAE in BAVARIA	1000, Rue Notre-Dame.

RERUM INDEX

De Ecclesiae legibus in unum redigendis.
 Gallorum in Christum convicia.
 De Romanis equitibus quaestuosis pauca.
 De SS. Eucharistia in arcani disciplina.
 De Episcoporum origine.
 Ex Batavia: De certamine poetico hoenfftiano.
 Ad Franciam.
 De primis Ecclesiae martyribus.
 Martyrum Diocletianae persecutionis et Gregorii Magni in catacumbis commemoratio.
 Geographicae notae: Sacrarum Missionum fasti.
 Ex SS. Congregationibus romanis sententiae novissimae selectae.
 Acta Pontificia: I. Litterae in forma « brevis » de studio S. Thomae Aquinatis. - II. Litterae apostolicae de academicis in Sacra Scriptura gradibus a « commissione biblica » conferendis. - III. Motu proprio de ecclesiae legibus in unum redigendis.
 Certamen rei biblicae cultoribus propositum.
 Diarium Vaticanum: Coram SSmo admissiones. - Pontificiae electiones. - Varia. - Vita functi viri clariores.
 Annales: Iaponicum bellum. - Regalia itinera, pacis foedera. - Balcanica quies. - Uruguayana seditio composita.
 Publici per Orbem coetus legibus ferendis.
 De Artium recensione Mariana in Urbe habenda.
 Per Orbem.
 Aenigmata.
 Libri recens dono accepti.
 Epistolarum commercium.

ROMAE

EX OFFICINA PACIS, PH. CUGGIANI

35, Via della Pace

MDCCCIV

PROSPECTUS SUBNOTATIONIS
Comm. VOX URBIS in an. MDCCCCIV.

Pretium subnotationis est in Italia Libell. 4,80; ubique extra Italiam Libell. 6,25; Doll. 1,25; Sch. 5; March. 5; Rubl. 3; Coron. 6,25 *recto tramite* mittendum ad

ARISTIDEM LEONORI EQUITEM

COMMENTARII "VOX URBIS", POSSESSOREM ET ADMINISTRATOREM,
ROMAM, via Alessandrina, 87.

PRAEMIA SOCIIS CONSTITUTA

ad libitum:

- a) Tabula metr. $0,45 \times 0,22$ Pontificiae dominationis auspicationem referens a Pio PP. IX an. MDCCCXLVI peractam, et in Commentarii "Vox Urbis", commodum unice ex antiqua tabula desumpta; *sive*
 - b) Collectio chartularum electissimarum, quae distincta coloribus praecipua Romae, aut eius vicina reddunt; *sive*
 - c) Urbis et Ianiculo monte prospectus. (Tabula aere cusa metr. $1,10 \times 0,24$)
-

Donum, quod voluerit, quisque subnotans petet *primum intra mensem ab eius subnotatione* et cum ipso subnotationis pretio.

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

POSSESSOR ET ADMINISTRATOR:
ARISTIDES LEONORI, eques.
ROMAE - Via Alessandrina, 87.

Senatorio ordini consulatus, proconsulatus,
magistratuum supremi honores, pontificales ple-

SUPELLEX AD RES DIVINAS.

Commentarii VOX URBIS administratio recto tramite suppeditat supellectilem omnem, qua tum in templis, tum in oratoriis ad res divinas uti solemus.

Mandata ad VOCIS URBIS administratorem (Romam, *via Alessandrina, 87*) mittantur, res praecise indicando quae quisque sibi cupit. Gratuito sumptuum aestimatio fiet.

SOCIIS MONITUM.

Sociis pluribus morem gerentes Idib. Novembr. an. MDCCCCII apud Commentarii *Vox Urbis* administratorem officium instituimus, quod de negotiis Ecclesiasticis esset; de expediendis scilicet rationibus omnibus, quae apud Romanae Ecclesiae « Congregationes » aguntur.

Itaque si quis procuratione nostra uti velit, profecto temperantiam in pretio, studium atque alacritatem in opere inveniet.

SATURIO

Comoedia latinis versibus conscripta a clarissimo viro Ioanne Baptista Francesia et per Commentarii VOX URBIS paginas vulgata, in volumen redacta est, quod apud Commentarii eiusdem administratorem venale prostat lib. 1.

IN LUDIS LITTERARUM OPTIMA TIRONIBUS SCENICE AGENDI EXERCITATIO.

(i. e. eucharistiam) traducere. Cum oporteat, ut scriptum est « Sacramentum regis abscondere » (Tob. XII. 7): et ut Dominus praecepit: « Nolite sancta dare canibus, neque proiciatis margaritas vestras ante porcos » (Matth. VII, 6). Equidem nec pontifex, nec episcopi in Aegypto, neque concilium Alexandrinum id conquesti essent, nisi in Ecclesia consuetudo fuisset celandi nondum baptizatis eucharistiae mysterium. Unde S. Epiphanius (1), ut formulam consecrationis occultaret, scribit: « Videmus enim Salvatorem ipsum panem in manus accepisse, ut in Evangelio legitur, quod a coena surgens haec acceperit et gratias agens dixerit: Hoc meum est hoc, τοῦτό μου ἐστὶ τὸδε ». Et alibi (2): « Accipiens haec et illa dixit: Hoc est haec et illa ».

Sed ad ea confirmanda quae diximus, pauca de symbolis eucharisticis addenda sunt, qui in operibus Patrum et monumentis pervetustis passim inveniuntur. Si enim consuetudo celandi mysterium eucharistiae in Ecclesia non fuisset, quomodo istud constanter per symbolos exprimi posset? Ecce enim ignotus ille Eucharistiae symbolus ἰχθύς (piscis) formatus, uti notat Augustinus (3), literis initialibus illorum verborum: « Ἰησοῦς Χριστός Θεοῦ Υἱός, Σωτήρ; i. e. Iesus Christus Dei filius Salvator »? Hinc S. Abercius Hieropoleos episcopus in epitaphio quod dictavit, exeunte fere saeculo II, recensitis variis regionibus a se peragratis, haec scribit, quae latine reddimus: « Fides vero ubique dux fuit praebuitque ubique cibum ἰχθύς (piscem) e fonte ingentem, purum, quemprehendit virgo illibata deditque amicis perpetuo edendum, vinum optimum habens, ministrans mixtum (vinum aqua mixtum) cum pane » (4).

Huic Aberciano epigrammati respondent in coemeteriis S. Callisti et S. Lucinae duae picturae, quas ita describit clarissimus vir De Rossi (5): « His arcanis verbis atque sententiis (carminis Aberciani) par pari respondent picturae callistianae; in quibus visitur panis cum pisce impositus mensae, cui adstat foemina (ΜΕΤΙΣ) manibus orantis habitu expansis. Neque minus bene respondent carmini Aberciano picturae antiquissimae in cryptis Lucinae, quibus exhibetur canistrum vimineum repletum panibus, perluciente introrsus poculo rubentis vini, impositum dorso piscis vivi innantis aquis ».

Nullam igitur est dubium, quin Eucharistia fuerit pars praecipua obiecti disciplinae arcani. Imo ex hac consuetudine celandi mysterium Eucharistiae iis qui nondum baptisma receperant, nonnulli scriptores opinati sunt, ortam esse insanam illam opinionem de Christianorum conventibus. Ecclesiae enim hostes Christianos criminabantur, quasi in suis conventibus dapibus exsecrandis vesci solerent. Audi Minucium Felicem, qui talem calumniam in suo Octavio (6) refert: « Iam de initiandis tirunculis fabula tam detestanda quam nota est. Infans farre contextus, ut decipiat incautos, adponitur ei qui sacris imbuatur. Is infans a

tirunculo farris superficie quasi ad innoxios ictus provocato coecis occultisque vulneribus occiditur. Huius, pro nefas! sitienter sanguinem lambunt, huius certatim membra dispertunt, hac foederantur hostia, hac conscientia sceleris ad silentium mutuum pignorantur. Haec sacra sacrilegiis omnibus tetriora »! Proferrentne haec omnia ecclesiae hostes, si Eucharistiae mysterium ipsis esset omnino notum? Ignorabant ergo Eucharistiae mysterium, illudque ignorabant, quia per arcani disciplinam continenter celabatur.

B. DI DARIO.

DE EPISCOPORUM ORIGINE.

QUAE verba, sive in novo sive in veteri testamento ad Episcopos designandos adhibentur, ea plane nostram hanc inquisitionem perarduam efficiunt; nam, exempli causa, in *Actis Apostolorum* (XX, 17) legimus: « A Mileto autem (Paulus) mittens Ephesum vocavit maiores natu Ecclesiae »; at ibidem paulo post (v. 28): « Attendite vobis et universo gregi in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei ». Similiter in epistola ad Titum cum scripserit Paulus ad illum (I, 5) ut presbyteros per urbes certos constitueret, paulo inferius (I, 7) episcopos eos appellat, virtutesque iis necessarias enumerat.

Eandem incertitudinem scriptores antiquissimi praeseferunt, ut in I^o Clementis Papae epistola (XLII, 4, 5), in epistola Polycarpi ad Philippenses (v. 2) ut in Sancti Irenaei litteris ad Sanctum Victorem Papam, qui ipsos Petri successores Romanos Episcopos presbyterorum nomine appellat.

Sed Ecclesiae Patres, qui Apostolis succedere, triplicem ordinem triplici verbo distinguunt: episcopos, presbyteros, diaconos. Hisce Irenaeus interpretatur Paulum (*Adv. haeres.*, III, 14°), Tertullianus baptizandi cuius sit potestas explicat (*De baptismo*, c. XVII), atque tam pro episcopis quam pro presbyteris atque diaconis monogamiae praeceptum firmat (c. XI, *De monogamia*); eademque Clemens Alexandrinus et Origines docent (*Paedagog.*, III, 14. *De orat.*, 28). Qui autem sequuntur doctores, ad Sanctum Thomam usque, eandem fuisse in scripturis utriusque nominis significationem concedunt (II, II°, q. CLXXXIV, art. VI ad I^{am}).

Recentissimi vero scriptores in hanc plerumque sententiam conveniunt, presbyteros seu seniores, tum sacerdotes tum episcopos fuisse appellatos, episcopi vero nomine certos ex iis electos esse significatos, qui ceteris in unaquaque ecclesia praesent. Etsi vero ex tunc ea inter utrumque ordinem vigerit seiunctio, quam ius divinum posuit, minus tamen eius vestigia apparebant, quum plerique sacerdotes tunc et Episcopatum simul acciperent et sacerdotium, quumque simul sacerdotes ipsi omnia munera regiminis et ordinis, quae nunc Episcopi tantum gerunt, si sacri ordinis sacramentum dempseris, adimplerent.

Ceterum inter Patres vetustissimus Ignatius Antiochenus testis est, qui rem non tantum et potestatem, sed nomina pluries suis in

epistolis distinguit (1), atque iure inde Episcopus martyr primus, veluti Sacrae Hierarchyae theologus et magister habetur. Ipse semel atque iterum inculcat suadetque fidelibus observantiam et concordiam, monetque eos presbyteris esse subditos, rursus autem presbyteros subesse Episcopo, atque omnes simul ad aeternae salutis potiundam gloriam ordine servato progredi.

Quod si aequales Ignatii auctores, et qui proximi succedere illis haud pari adsertione tripertitum ordinem sacrum ostendunt, causam plerumque esse oportuit eorum virtutem atque humilitatem, ut Polycarpio Smyrneni Episcopo accedit, qui, etsi ad eum veluti ad Episcopum Ignatius scripserit, ad Philippenses ipse scribens non quasi sacerdotum dux, sed veluti primus inter pares esse videtur. Et profecto felicissima ea tempestate universa Ecclesiae communitas una eademque mente simul cum presbyteris atque Episcopis vivebat, quo fiebat ut ab omnibus simul fidelibus illae scriberentur epistolae ab una ecclesia ad alteram, quas mirabundo animo hodie perlegimus. Itaque in I^a epistola S. Clementis ad Corinthios non Pontificis animo illum scripsisse apparet, sed communitatis Romanae mandato, cuius nomine litterae subsignantur. At iam in ipsa epistola triplex gradus memoratur, quibus sacerdotium Hebraeorum constabat; mox vero, vix quadragesimo anno ab Antiocheni episcopi scripta, non orientalibus tantum ecclesiis, sed et occidentalibus plurimis, in Graecia, in Gallia, Cretaque in insula atque in ceteris Euxini maris litoribus Episcopi praesente inveniuntur.

Hisce suffultae fundamentis, secundo Ecclesiae saeculo, ecclesiae ab Apostolis conditae, quas Patriarchales placuit vocari, iam florescere videbantur Romae, Antiochia, Alexandria, Hierosolymae. Romanorum Pontificum primam seriem Sanctus Irenaeus in libro contra hereses enumerat, quem secundo saeculo occidente sub Eleutherio Pontifice scripsit; Antiochenos Episcopos, Alexandrinos ipsosque Hierosolymitanos Eusebius ad secundum usque saeculum refert. Hisce enumerationibus non interruptam Episcoporum seriem proferentibus Hegesippus primus, vetustissimus primi saeculi auctor, qui diuturnum iter per varias ecclesias ad investigandas Apostolorum traditionem eiusque concordiam susceperat, divinam Episcoporum institutionem iam ipse firmabat (2). Cuius argumenti vim Sanctus praesertim Irenaeus Lugdunensis Episcopus eloquentissima oratione et tutissima arguendi ratione ostendit atque explicavit (3). Eam autem non modo Paulus ipse Apostolus iam probaverat, Titum atque Timotheum, hunc Ephesum, ille Cretam in insulam delegans ut ministerium suum prosequerentur in ecclesia, sed etiam Ignatius Antiochenus, ad Philadelphenses scribens, iisque commendans ut unitatem servarent cum episcopis, presbyteris et diaconis ab ipso Christo Iesu designatis, quos Ille immo Spiritu Sancto roboravit; de se insuper testans munus obtinuisse aperte non hominum voluntate, sed charitate Dei et Domini Iesu Christi (4).

(1) Cfr. *Litt. S. Ignat.*, II, 2: IV, 1; XIII, 1; III, 1; VII, 2 XII, 2; VIII, 1.

(2) *EUSEB. H. E.*, IV, 22°.

(3) *Cont. Haeres.*, III, 3°. *P. G.*, t. VII, col. 848, 849.

(4) *S. IGNAT., Ep. ad Phil.*, I, 1.

(1) *In Ancor.*, n. 57.

(2) *Haer.*, 42, ref. 61.

(3) *De Civit. Dei*, lib. XVIII, cap. XXIII.

(4) Cfr. *De Rossi. Inscr. Christ.*, vol. II, p. XVII.

(5) *Ibid.*, vol. II, p. XXIII.

(6) *Cap. X.*

raeque dignitates et munera; equestri cetera quae lucrum darent gerentibus, uti vectigalia, portoria, census, tributa colligenda. Quid plebi restabat? Officium profundendi pro patria, patriciis equitibusque vitam cum sanguine, alieni aeris adeundi quoties premeretur inopia, vendendi quae reliqua erant in miserrimis domibus, denique una cum uxore, cum liberis in alterius potestatem necessitas transeundi, et si plures essent, quibus deberet pecunias, discernenda, secunda, dividenda iis corpora daret.

Adversus intolerabiles conditiones haec plebs oppressa surrexit, et pluribus antea tumultibus concitatis denique in Montem Sacrum secessit, patricios et equites orbos in orba et solitaria urbe relictura; quapropter tribunos plebis primum, qui plebem suprema auctoritate tuerentur in Senatu, mox communes cum patriciis honores, dehinc matrimonia vindicavit, legemque agrariam postulavit. At haec dum geruntur, et fortasse turbulentius geruntur modo Gracchanis seditionibus, modo Cinnanis et Sullanis tumultibus, modo civilibus bellis inter Pompeium et Caesarem conflatis, postea inter Octavianum Caesarem et Brutum Cassiumque productis, — nam vera causa cineri doloso supposita nominibus tantummodo quaesitis arte latebat, — Romani equites in lucra sua incumbere vigilantissimi, nec quidquam intentatum domi militiaeque, Romae et in exteris civitatibus relinquere, quibus ipsi auro, opibus, rerum pretiosissimarum copia auferentur.

Hinc in immensum fere divitiis creverunt, atque eo processerunt, ut hodie vix credibilia credamus, quae tunc fere communia fuere.

Bel exemplar est romanus eques Caius Rabirius Posthumus, qui neque maximus, neque princeps in equestri ordine habendus est, itemque nec ultimus, sed auream inter equites mediocritatem tenens; non enim

*Sedilibus... magnis in primis eques
Othone contempto*

cedebat. Si autem talis hic, quid de T. Pomponio Attico, quem ditissimum scimus, qui plurima centena HS milia dono dabat amicis, qui tritici sex medimnos, scilicet, modios totidem viritum singulis Atheniensibus distribuebat, qui alieno aere Athenas gravatas saepe suis opibus levabat, atque ita levabat ut usuram nunquam ab iis acceperit? Quem putas, o lector, fuisse Moeconatem, aequum regibus potentissimis, cuius nutu, consilio, sententia omnia, imperante Augusto, administrabantur?

Exemplum ergo acceptabile cuique sumimus; nam extrema cavemus, et a maximo et minimo pariter paene distamus. Huius ergo referemus pauca, quinimo, ut inde quisque arguat, prouti videbuntur ad rem.

Ineunte ante Christum saeculo pecuniosus eques Romae debebat Caius Curtius, qui excellere et emicare prae ceteris aestimabatur, et hic ante diem aetati debitum vita decedens nasciturum filium avunculo commendavit, uti tueretur et excoleret iis praesertim artibus, quibus ipse moriens et cognatus opes multas congesserant. Nascens apud avunculum Caius Rabirius appellatus est; eo quod autem post funera patris natus esset, Posthumus est cognomine nuncupatus. Hic autem ita paternae spei,

ita avunculi disciplinis respondit, ut agendi compos factus adolescens talem ab exordio se praestiterit, qualem postea cognitum cives sui iudicarunt. Privatis enim clientibusque mutuum dare pecunias, mutuum et municipiis, coloniis, oppidis dare, atque haec non levi foenore parabantur; nam pro singulis centenis duodecim quotannis accipientes reddebant; verumtamen, ubi saeva necessitas aeris alieni ineundi esset, prouti Brutus sibi solutum quotannis voluit, duo de quinquaginta annua pro centenis singulis mutuanti redibant. Utrum haec eadem Rabirius provocaverit ignoramus; non ignoramus autem reges interdum ad eum confugisse ut ab angustis, plerumque impositis, foeneratoris ope sublevarentur. At usura crudeli dabatur pecunia, ita ut Cappadociae rex Ariobarzanes Pompeio mutuanti, tria et viginti libellarum centena millia (2,300,000), Bruto centena millia sex usurae causa annua persolveret. Praeter haec autem Rabirio patebant vectigalia, portoria, census, et quot sub hasta dabantur certa pecunia proposita, quae municipiis, coloniis, oppidis redderentur; ille autem qui redempta haec, interdum parvo pretio, habebat, (nam coram homine pecuniosissimo et Romae potentissimo nemo, illo licente, contra audebat licere), facultates suas quam latissime angebat, cum genus omne debentium sua voluntate ad sanguinem usque posset torquere. Verrem a Tullianis orationibus noscimus; Rabirium et huiusmodi reliquos facili coniectura noscimus.

Coluit inter ceteros Ptolomaeus XIII (Auletes) rex Aegyptius Rabirium, ex quo magnam auri vim postulavit et, Caesare faciente, impetravit. Quum enim percubisset sermo a Ptolomaeo XII testamentum fuisse conditum, quo populus romanus haeres totius regni Aegyptii instituebatur, Auletes autem, Ptolomaei nothus, regno excluderetur, Auletes hic cum Caesare pactus est, ut Senatus Populique Romani iussu paternum sibi regnum constitueretur, ipse vero Caesari sex talentorum millia (libellarum nostrarum 36,000,000 circiter) solveret. Caesaris, Pompeii et Crassi, qui tunc primum triumviratum obtinebant, auctoritate et potentia quaeque Romae gerebantur; neque tanta pecuniarum aspergine siccos Pompeium et Crassum caruisse putamus; itaque et Senatus consulto et scitu populi, Caesare satagente, Auleti regnum confirmatum est. Rabirius, tanti negotii sequester et medius, dimidiam pacti auri partem illico ex proprio aerario Caesari persolvit. At insurgentibus in Auletem Aegyptiis, non enim hic, tanto alieno aere gravatus, subditos tondebat suos sed deglubebat, clam demigravit Romam ut in regnum auxilio P. R. restitueretur. Aurum ad regios fastus, ad vota aucupanda profusus dabat Rabirius, cui grave impendebat nisi Auletes in regnum rediret, fieretque facultas reddendi quae acceperat. At contra respondentibus Sibyllinis libris, nihil extricatum est, et conclamatum in Ptolemaeum hunc esset, nisi Gabinus, Syriae proconsul, constituto praemio decem talentorum milium (Libell. nostr. 60,000,000) haec faciente et fideiussore Rabirio, exercitu suo Aegyptum invasisset, Auletem, prostratis rebellibus, restituisset. Ptolomaeus Auletes, postquam tres aberat annos, Aegyptum et solium rursus occupat; Rabirius ad curandas regis et regni

opes fit administer et administrator. Gabinus, ut pacta potiretur pecunia, mille Rabirio talenta praemio dat. Sua Rabirius et ceterorum ita curat, ut brevi Puteolos naves miserit pretiosis graves mercibus permagni Romae vendendis; navem insuper arcanis oneratam ponderibus, auro scilicet rudi, aureis virgis, et gemmis.

At humana in rotis sunt, et ab apice ad imum cito labuntur. Rabirius in Aegypto carceri traditur, capite fortasse plectendus; clanculum vero evadere potuit, Romam redire, ibique res suas praedicare afflictas et perditas, seque ad assem reductum, ne quid penderet iis, qui pecunias crediderant, aut saltem ut se a fide liberaret, quam iis praestiterat qui Auleti mutuum dederant, ipso suadente. At in iudicium vocatur et quia pecuniam Ptolomaeo mutuum concessisset, qua rex vota sibi inter patricios emisset, et regis administer fuisset, et particeps Gabinii exstitisset. Ex his partim probari non potuerunt, partim iure facta Cicero demonstravit; equites enim nulla tenebantur lege in lucris et quaestibus eriscundis.

Dictaturam ineunte demum Caesare, Rabirium videmus huic obsequentem, et in Africa frumenta pro dictatoris exercitu comparantem; haec autem anno ante Chr. XLVI, quo erga Caesarem filii Auleti adhuc tribus talentorum milibus insolutis tenebantur.

Hi Rabirii equitis Romani casus, hae vice, haec negotia, quae omnia regem potius ditissimum, rempublicam potius maximis instructam opibus, non mediocre civis, quamquam equitis, conditionem decuissent. Quid putamus fuisse apud equites amplioribus divitiis, celeberrimis nominibus, potentia longe maiori utentes? *Ab uno disce omnes.*

DE SS. EUCHARISTIA IN ARCANI DISCIPLINA⁽¹⁾

NOTUS est omnibus horror, quo Iulius I excepit notitiam, Eusebianos in causa S. Athanasii, praesentibus praefecto, militibus, Ethnicis, Iudaeis et Catechumenis, ausos esse mentionem facere de corpore Christi et sanguine. « Interrogationem autem — scribit Pontifex (2) — de calice et mensa factam esse coram praefecto et eius cohorte, praesentibus Ethnicis et Iudaeis... Videbatur illud initio incredibile, nisi fuisset ex ipsis monumentis demonstratum. Quod nobis admirationis fuit, id etiam vobis, dilecti, fore existimo. Ut de sanguine et corpore Christi interrogatio, apud externum iudicem praesentibus catechumenis, et quod indignius est, coram Ethnicis et Iudaeis, qui circa christianismum suspecti et male affecti audiunt, habita sit ». Eodem tempore episcopi in Aegypto conquerebantur, quod actae essent « coram ethnicis hominibus quaestiones de Ecclesia, de calice, de mensa Domini, de sanctis sanctorum ». Concilium ipsum Alexandrinum (3) S. Athanasii hostes arguit, quod praesentibus catechumenis et gentilibus, de SS. Eucharistiae mysterio sermonem habuerint: « Nec pudet eos coram catechumenis, et quod peius est, coram ethnicis mysteria haec

(1) Cfr. num. III.

(2) Ep. ad Euseb., n. 15.

(3) V. Apolog. S. Athan. contra Arianos, cap. XI.

veluti sulci, coemeteriorum cuniculi et foveae visae sunt. Ex eorum tenebris errores omnes in fugam versi, Christi crux hodie super orbem universum, quasi ingens iustitiae et pacis lumen, radiorum spicula vibrat.

MARTYRUM DIOCLETIANEAE PERSECUUTIONIS

ET GREGORII MAGNI

IN CATACUMBIS COMMEMORATIO.

Primi exacti mensis Aprilis dies iure inter fastos Christiani nominis referri poterunt, siquidem Gregorianis sollemnibus, tanto honore in Urbe celebratis, ea sequuta sint, quae martyrum Diocletianae persecuitionis memoriam recoluerint; quin etiam, sapienti consilio, haec Gregorii Magni commemorationi finem imposuere. Sapienti consilio diximus; quis enim ignorat Gregorium illum Pontificem singulari animi ardore in testes Christianae fidei flagrasse, ad eorum sepulcra saepe saepius accessisse, fidelium turmas adduxisse, pluresque orationes maritimam eius redolentes caritatem inibi habuisse?

Statuta solemnitas in suburbano coemeterio Flaviorum, sive sanctae Domitillae, in maximis illis omnium Romanis catacumbis, ubi tot corpora sanctorum etiam saeculi p. C. iv in pace requiescunt. Basilica Nerei et Achillei, cuius magna vestigia iterum detecta ac restituta recens sunt, fuerat prouti decebat magnifice ornata; illic emus vir Marianus Rampolla, pater purpuratus, sacra litavit; illic cantus Ecclesiae prisci suavi concentu resonare; illic denique Gregorius ipse Magnus adstare visus est, quum homilia eius celeberrima XXVIII, ex loco ipso unde tredecim ante saecula eam sanctissimus pontifex recitavit, confertissimo populo redintegrata est.

Num rei magnificentiam, num adstantium commotionem describamus? Faciat qui potest; nos loci prospectum sub lectorum oculis ponimus, eorumque menti animoque illius horae delicias ut sibi ipsi fingant relinquimus.

GEOGRAPHICAE NOTAE

Sacrarum Missionum fasti.

Anglia docet prima, quae tribuenda sit Christi praeconibus veneratio. Londinensis enim curio Samuel, quum colonialis coetus haberentur mensae, Piolet sacerdotem rogavit, ut catholico more iis benediceret, quod, reapse, convivis omnibus adstantibus, Piolet egit.

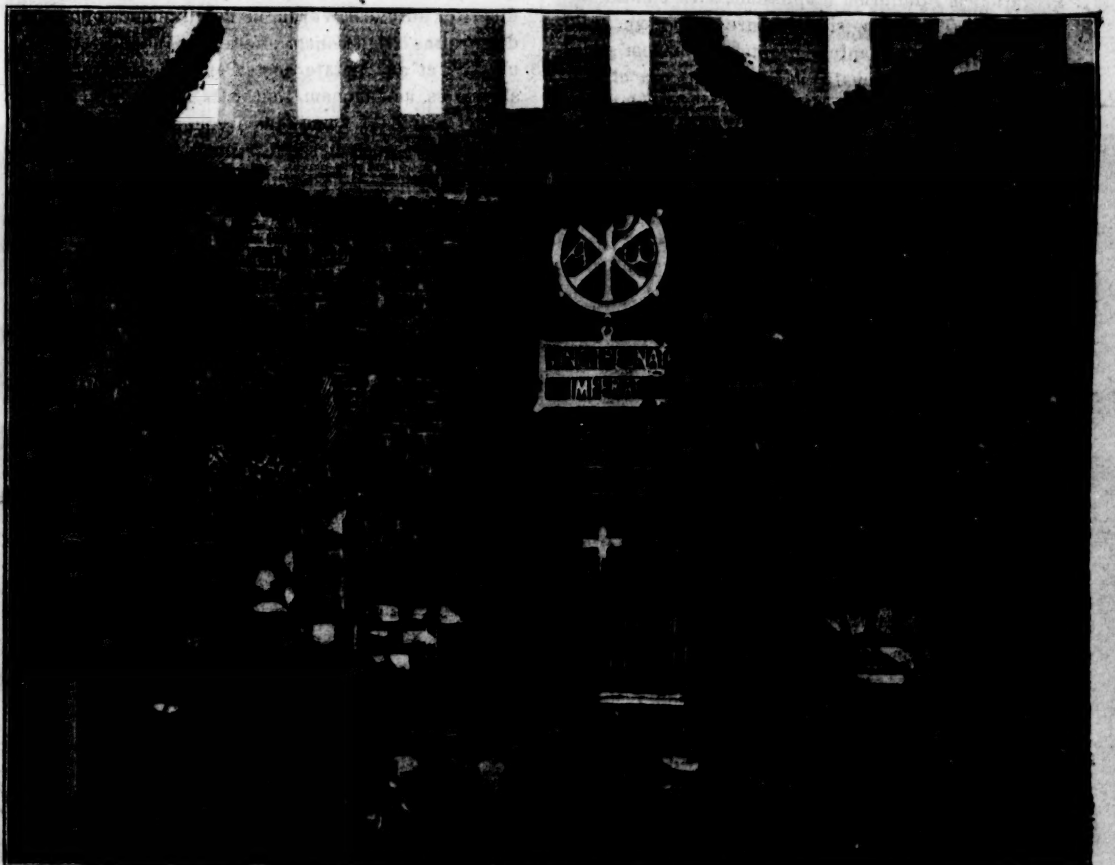
Benedicente Deo Sudanenses Gallorum sacrae expeditiones magis magisque augentur in dies. Pattianae ad Bani fluminis ripas sedent sacerdotes, cuius aquae in Niger flumen conflunt. In utraque ripa oppida Bambarorum satis frequentia renident, qui certatim Dei ministros adiuvere, ut suam ibi domum aedificarent. Mites sunt mores gentis, simplices atque ad Dei vivi cultum facile attrahuntur.

In Belgica terra circa Congo flumen Hastrate sacerdos novam coegit communitatem fide-

lium, quam Sanctae Mariae Mollensis dixit. Iamque sibi condidit casam, Deo vero sacellum sacravit, quo, festis diebus, turmatim ex omniliore catechistae, qui dicuntur, cum suis neophytis ex finitimis oppidis conveniunt, ut sacris adsistant, quae ibi celebrantur.

At de sacrarum expeditionum augmento optime meritis ille praesertim inceptus videtur, novissimo tempore praesertim, qui e carthaceis cuiusque nationis signiculis, epistolis appositis, nomen habet. Quorum iam usu trita congesta seges maximum late lucrum Christi praeconibus in Congo fluminis locis comparavit. Oppida enim christianorum iam ex hoc lucro condita sunt nomine Sancti Lamberti et Sancti Trudonis dicata.

transmissas, praeter indulgentiam partialem biscentum dierum iam concessam iis, qui Parvum Officium SSmi Cordis Iesu a Sacrorum Rituum Congregatione recognitum et adprobatur, vel latina vel vernacula lingua, dummodo versio sit fidelis et rite probata, devoto et contrito corde quovis anni die recitaverint, atque ad mentem Romani Pontificis oraverint, omnibus pariter et singulis fidelibus ex utroque sexu, qui per solidum mensem ipsum officium integrum singulis diebus recitaverint, ac vere poenitentes et confessi ac S. Communionem refecti, uno ad cuiusque eorum libitum eligendo intra mensis ipsius spatium die publicum quodvis templum visitent, ibique pro Christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effundant, Plenaria omnium peccatorum suorum Indulgentia et remissio, quae etiam animabus christifidelium, quae Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicari possit, conceditur.

Prospectus basilicae SS. Nerei et Achillei in catacumbis, quum sacra celebrarentur in honorem SS. Martyrum Diocletianae persecuitionis et S. Gregorii Magni — (Tabula ad fidem expressa).

Haud pariter laetas vero ex Victoriani lae-
cus missione accepimus litteras: nam et nigri
et albi coloris incolae pariter somnuculo
morbo capiuntur, quo profecto mortis illa
imago, quae somnus est, in ipsam mortem so-
pore infinito desinit. Terribilis morbus, qui ve-
luti pestifera lues communicatur et diffunditur
corporum tactu, ex quo nemo aegrotus hactenus
convaleuit. At medici, qui plurimi sunt eo
missi ut modum compescendi flagelli investi-
garent, vix eius radices, seu microbion, re-
pererunt.

EX SS. CONGREGATIONIBUS ROMANIS SENTENTIAE NOVISSIMAE SELECTAE.

Ex Congregatione Sacrarum Indulgentiarum
et Reliquiarum:

— Iuxta Pontificias litteras in forma Brevis SS. D. N.
Pii PP. X, die 8 mens. Martii 1904 ad hanc Congreg-

Ex Congregatione de Negotiis Ecclesiasticis extraordinariis:

— Canonici Collegiatae S. Angeli in Lizzola con-
ceditur privilegium collaris violacei. (Ex decr. d.
14 Decembr. 1903).

— S. Dominicus declaratur patronus secundarius
Ecclesiae de Latyczois. (Ex decr. d. 20 Ianuarii 1904).

Ex Congregatione Sacrorum Rituum:

— Confirmatur cultus, seu declaratur casus excep-
tus a decretis sa. me. Urbani PP. VIII de Servis Dei
Theobaldo, Archiepiscopo Viennensi, Claro Viennensi
abbate, Fergeolo Gratianopolitano episcopo, Bernardo
Viennensi episcopo, Amedeo Lausannensi episcopo,
Eldrado Novaliciensi abbate, Hugone Bonaevallis
abbate, Ioanne Valentinensi episcopo, Arigio Vapin-
censi episcopo, Cerato Gratianopolitano episcopo,
Iusto Condatensi monacho, Stephano Diensi episcopo,
Isidone Diensi episcopo, Leoniano Viennensi abbate,
Hesychio Viennensi episcopo, Namatto Viennensi epi-
scopo, Apro presbytero, sanctis nuncupatis. (Ex decr.
d. 1 Decembr. 1903).

— Ecclesiae quae extra moenia civitatis episco-
palis reperiuntur non debent celebrare octavam an-

EX BATAVIA

De certamine poetico hoeufftiano.

Accepimus, et libenter edimus:

«Prid. Id. Martias in conventu Ordinis litterarii Academiae Regiae Disciplinarum Nederlandicae relatum fuit de XV carminibus, quae Amstelodamum missa fuerant ut de praemio an. MDCCCIII certarent. Victor renunciatus fuit

Johannes Pascoli ex Castro Sancti Mauri,

qui *Paedagogium* cecinerat. Praeterea quatuor carmina laudata fuerunt, nempe: *Cornelius Gallus Parthenio*, *Duo Signa*, *De telegrapho atrocodilo ad Marconium*, denique *ad Franciam*. Haec quoque carmina legati Hoeufftiani sumptibus edentur, si poetae veniam dederint schedulas aperiendi.

H. T. KARSTEN,

Acad. Reg. h. t. ab actis.

Ex nostra parte autem addere possumus laudatum carmen quod inscribitur *Ad Franciam* auctorem habere FRANCISCUM XAVIERUM REUSS, socium atque scriptorem nostrum carissimum, qui pro sua humanitate carmen idem nobis concessit ut primi vulgaremus, quemadmodum, gratias ei reddentes eique ex animo gratulantes, in hac pagina facimus.

DE PRINCIPALIBUS ECCLESIAE MARTYRIBUS.

Christianae religionis historia cum humanitate renovatae accessu pari gressu progreditur. Qui christiana fide populi haud gaudent, illi fides omnia barbarie obvolvuntur. Humanitas vero sperit atque sternit Christianae fidei viam, ut vicissim Fides humanitati loqui parat; connubium enim utriusque ab orta aetate Ecclesia aeternum videmus. Romana Ecclesia fit, et Roma Christicolarum caput. Quae quidem coniunctio antequam archaismo nodo obligaretur, cruentari late oportebat et Romanam Urbem et orbem Romanum universum sanguine fidelium; quum enim nova haec fides in constitutum Romanae societatis imperium, iura, errores primum bellum movit, tunc sanguine eius aperta est via salutis. Mirabilis plane res! Supremum hoc bellum quando experta est Ecclesia nondum adoleverat; atque ita factum est quod saepe etiam in hominum vita videmus, teterrimis morbis adolescentiam exorari et paene ad mortem adduci, atque inde convalescere virtute roboratam.

Tria per saecula bellum durat a Neroniano incendio et clade ad Mediolanense Constantini edictum anni CCCXIII, quo suam simul ultionem Christus signavit atque imperii salutem.

Martyres sunt huius aetatis athletae, sed eorum ex descriptis historiis perpaucae authenticae superfuere. Aderant vero et notarii ab Ecclesia constituti et exceptores et spiculatorum et tabulariorum, sed eorum scripta, ingens moles!, plerumque perierunt.

Verum in similitudinem actorum qui superfuere, *Gesta* et *Passiones* Martyrum sunt ex traditione conflata. Nonnulla horum, aequalia

AD FRANCIAM

Quae te lacessit, Francia, Francia,
Delira febris? Quo ruis, impetu
Abrepta caeco, funus eheu!
Ipsa tibi paritura certum?

Quam te potentem dextera fecerat
Invicta Christi! dux ubi militum
Ac finium custos tuorum
Adfuit Ille volens volenti.

Pervolve avorum gesta nitentia:
Romam, fugatis non semel hostibus,
Petro reclusam; Bosphoroque
Ac Solymis data iura sanctis.

O te beatam, mens tibi quamdiu
Propensa Christo fidaque perstitit,
Ac laeta terrestres per oras
Imperium statuisset caeli!

Tum res vigeat publica: filii
Gaudebat uxor casta frequentibus,
Quos esse frugi disciplina,
Unguibus a teneris, docebat.

Rebus dabantur tum sua nomina:
Fraus audiebat fraus; meretricia,
Infamis ars; nec proditores
Sacrilegosve Themis iuvabat.

Sic orta laus est; sic tua, Francia,
Antiqua virtus insuperabilis;
Quam rexit haud raro, labantem,
Dextera potens et amica Christi.

Heu! tanta Gallis gloria viluit.
Indigna priscis Gallia patribus
Succrevit, audax christianum
(Quale nefas!) abolere nomen.

Audite, Franci, prima cohortibus
Christum secutis addita natio;
Audite, vestros quae nepotes
Perculerint miseranda fata.

Vestras decoro sanguine martyrum
Glebas feraces turba nefaria
Proculcat, almas exsecrata,
Quas subiit Chlodoveus, undas.

Quae templa Christo, quae pia limina
Pandistis aegro cuique vel hospiti;
Quas et iuventutis litteratas
Religio posuit palaestras;

Quae sub cucullo nata volumina
Miratur orbis; quae per inhospitas
Disseminat terras sacerdos
Legiferi documenta Christi:

Haec, quae negaret laedere Vandalus,
Est ausa vecors sternere Gallia,
Irata firmi si quid exstet,
Usque novas meditans ruinas.

Ubique cernis (cernis et ingemis)
Caelum coactos quaerere mitius
Francos fideles, una quorum
Culpa fuit coluisse Christum.

Errare passim cernis et agmina,
Depulsa tectis, candida virginum,
Quas aeger appellare matris
Nomine gaudet, amat sororis.

Tot orba natis, indue, Francia,
Vestem nigram; cladis et ultimae
Venisse tempus pertimesce,
Quale dolent trifidi Poloni.

Quo non laboras vix medicabili,
Aegrotas, morbo? Vis tua languit;
Cui rara, desertos per agros,
Nascitur et vitiosa proles.

Servile ius est, aeraque publica
Tractant Hebraei; civibus imperat
Legesque condit, quae trigona
Stemmata fert, tenebrosa secta.

Despecta iam sunt castra, tyrannicis
Foedata iussis; hinc vetus exsulat
Robur, quod infregere mores
Indociles, favor ambitusque.

Effrena regnat pompa potentium,
Irdque fervent torva suburbia;
Nec civibus mens est honestis
Una: probum probus ipse vezat.

Exsurge tandem, Francia sanior,
Concors et acris. Collige copias,
Atque arma communes in hostes
Verte, memor patriae Deique.

Dabit triumphum qui Saracenicis,
Pugnante Franco, rupit acinaces,
Christus; piisque AURELIANA
Militibus praeerit PUELLA.

FRANCISCUS XAV. REUSS.

rerum quas enarrant, omni habentur fide digna; pleraque vero fictionibus et fabulis late immixta. Vera autem ut a falsis discernentur profuit maxime renovata nuper Ioannis Baptistae de Rossi ope sacrae archeologiae disciplina. Ut enim martyrum gesta, passionem, et martyrium funditus quis aestimare valeat, eum profecto ante oportet haec Urbis in coemeteria descendere. Nam ut bellorum, quae in Fidem mota sunt, variae fuerunt causae, variae vicissitudines, ita eorum vestigia plenius

coemeteriorum lustratae viae ostenderunt quam quisque scriptor fecisset.

Semen divinum Christus Iesus inter homines coniecerat Verbum Dei atque Evangelium, donum prae omnibus longe pretiosissimum. Eius autem quo erat gravius pretium, eo voluit letissima lympa irrigari illud et foecundari. Quem profecto liquorem fidelium membra derunt laniata tormentis; earum cruore enutrita arbor Ecclesiae adolevit atque uberrimos late fructus edidit. Tanta vero foecundationis abdit

tatibus. At leges, vel sapientissimae, si dispersae maneat, facile ignorantur ab iis qui eisdem obstriguntur, nec proinde, uti par est, in usum deduci possunt. Hoc ut incommodum vitaretur, atque ita ecclesiasticae disciplinae melius consultum esset, variae sacrarum canonum Collectiones confectae sunt. Antiquiores praetereuntes, commemorandum heic ducimus Gratianum, qui celebri *Decreto* voluit sacros canones, non modo in unum colligere, sed inter se conciliare atque componere. Post ipsum Innocentius III, Honorius III, Gregorius IX, Bonifacius VIII, Clemens V cum Ioanne XXII, Decessores Nostri, Iustinianum opus imitati pro Iure romano, Collectiones authenticas Decretalium confecerunt ac promulgarunt, quibus postremis tribus cum Gratiani *Decreto* vel hodie *corpus* quod dicitur *iuris canonici* praesertim coalescit. Quod quum Tridentina Synodus et novarum legum promulgatio impar reddiderint, Pontifices Romani Gregorius XIII, Xystus V, Clemens VIII, Benedictus XIV, animum adiecerunt sive adornandis novis corporis iuris canonici editionibus, sive aliis sacrarum canonum Collectionibus parandis; quibus novissime Collectiones authenticae decretorum accesserunt sacrarum quarundam Congregationum romanarum.

Verum per haec si quid allatum est quo pro temporum adiunctis difficultates minuerentur, rei tamen laud satis prospicitur. Ipsa namque Collectionum congeries non levem difficultatem parit; saeculorum decursu leges prodire quamplurimas, in multa congestae volumina; non paucae, suis olim aptae temporibus, aut abrogatae sunt aut obsoleverunt: denique nonnullae, ob immutata temporum adiuncta, aut difficiles ad exsequendum evaserunt, aut communi animorum bono minus utiles.

His incommodis pro nonnullis iuris partibus quae urgentioris erant necessitatis, occurrere curarunt ex Decessoribus Nostri praecipue Pius IX et Leo XIII a. m., quorum alter per Constitutionem « *Apostolicae Sedis* » censuras coarctavit latae sententiae, alter leges de publicatione ac censura librorum temperavit per Constitutionem « *Officiorum et numerum* »: et normas constituit Congregationibus religiosis cum votis simplicibus per Constitutionem « *Conditae a Christo* ». At illustres Ecclesiae Praesules, sique non pauci etiam e S. R. E. Cardinalibus, magnopere flagitarunt ut universae Ecclesiae leges, ad haec usque tempora editae, lucido ordine digestae, in unum colligerentur, amotis inde quae abrogatae essent aut obsoletae, aliis, ubi opus fuerit, ad nostrorum temporum condiciones propriis aptatis; quod idem plures in Vaticano Concilio Antistites postularunt.

Haec Nos iusta sane vota probantes ac libenter excipientes, consilium cepimus eandem in rem tandem deducendi. Cuius quidem coepti quia Nos minime fugit quanta sit amplitudo et moles, idcirco motu proprio, certa scientia et matura deliberatione decernimus et perficienda mandamus quae sequuntur:

I. Consilium, sive, ut aiunt, *Commissionem* Pontificiam constituimus, quam penes erit totius negotii moderatio et cura, eaque constabit ex nonnullis S. R. E. Cardinalibus, a Pontifice nominatim designandis;

II. Huic Consilio ipse Pontifex praerit, et Pontifice absente, Cardinalis decanus inter adstantes;

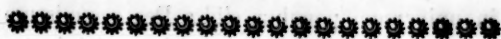
III. Erunt praeterea iusto numero Consultores, quos Patres Cardinales e viris canonici iuris ac theologiae peritissimis eligent, Pontifice probante;

IV. Volumus autem universum episcopatum, iuxta normas opportune tradendas, in gravissimum hoc opus conspirare atque concurrere;

V. Ubi fuerit constituta ratio in huiusmodi studio sectanda, Consultores materiam parabunt suamque de ipsa sententiam in conventibus edent, praeside illo, cui Pontifex mandaverit Consilii Cardinalium esse ab actis. In eorum deinde studia et sententias PP. Cardinales matura deliberatione inquirant. Omnia denique ad Pontificem deferantur, legitima approbatione munienda.

Quae per has Litteras a Nobis decreta sunt, ea rata et firma volumus, contrariis quibusvis etiam speciali aut specialissima mentione dignis minime obstantibus.

Datum Romae apud S. Petrum XIV Cal. April. die festo S. Iosephi, Sponsi B. M. V., MDCCCIV. Pontificatus nostri anno primo. — Pius PP. X.

CERTAMEN REI BIBLICAE CULTORIBUS PROPOSITUM.

Ad biblica studia provehenda clarissimus vir Braye generoso animo praemium ad annum in perpetuum assignavit, quo praestantior de re biblica dissertatio honestaretur, praesertim de Novo I. C. Testamento, ac de illius versione Vulgata.

Itaque ad mensem Novembrem huius anni MDCCCIV Coetus seu « *Commissio* » ad rem biblicam constituta certamen indixit prouti sequitur:

I. Praemium offertur omnibus alumni Universitatum Catholicarum sicut et Alumni Catholicis Universitatum Oxoniensis et Cantabrigiensis, modo sint (praedicti Alumni omnes) SS. Ordinibus Maioribus initiati.

II. Dissertatio latine conscribatur oportet, Romamque mitti debet ad Commissionis consultorem *ab Actis*, r. f. David Fleming O. M. (apud Collegium S. Antonii de Urbe in *via Merulana*) circa finem mens. Novemb. an. MDCCCIV.

III. Dissertationis argumentum erit:

Exponantur et excutiantur praecipuae discrepantiae inter textum graecum et veteres versiones latinas, praesertim Vulgatam, Evangelii S. Marci.

Qui VOX URBIS commentarii socios magno cum animi gaudio in publicis certaminibus praemiis aut magna laude ornatos pluries vidimus, fore confidimus ut nova hac occasione data eos praeter omnes valuisse noscamus.

DIARIUM VATICANUM.

(Die XXI mens. Febr. - d. XX mens. Aprilis MDCCCIV.)

Coram SSmo admissiones.

Inter clariores viros apud Pontificem admissos, peculiari nota digni sunt, iuxta admissionis diem: Isabella ex principibus Brigantensibus, comitissa de Eu una cum exco viro Aloisio Philippo Gastone de Eu atque filiis Petro de Alcantara et Aloisio Philippo; manus catholicorum Vindoboniensium a Branneiss doctore adducti; Atebatenses peregrini cum eorum episcopo Alafredo Villiez; D'Eichthal dynastae; Belgae peregrini a Comite de Ursel, ex cubiculariis pontificiis ab ense et clamyde, adducti; Congiis Sacri. Indulgentiarum et Reliquiarum accensi; Medolago Albani comes, sociali rei provehenda praepositus apud coetum qui de Congressibus Catholicis nuncupatur; exco viro David Iacobus Kill, legatus extraordinarius atque administer generalis Civitatum Foederatarum Americae Septentrionalis; Emmanuel Reyes imperator, residens electus Columbianae civitatis; Henrica e principibus de Liechtenstein eiusque liberi; Eduardus princeps de Auersperg; Königsegg comes eiusque familia; princeps de Windischgratz; coetus ad sollemnia statuenda centenariae commemorationis S. Gregorii I PP. cognomine Magni; Camillus Massimo, princeps Urbanus; Nicolaus de Fonton, olim Russorum administer apud Lusitanos; Germanici coetus rei catholicae curandae praesides; Philippus Aurelianensis, Alinconi dux; denique, ob Sanctissimi nominalem diem, sacer Purpuratorum se-

natus, cui Pontifex orationem habet, valde dolens rationem Galliei gubernii erga catholicam rem. Praeterea pontificiae militiae rectores, atque Sodalitatis Petrianae ex catholica Italorum iuventute moderatores, de antiquo more canistrum ex floribus fructibusque Ei offerens.

Post diem autem XIX mens. Martii:

Coetus ad monumentum in honorem Leonis PP. XIII ab operariis totius orbis superiore die apud Lateranensem basilicam erectum; exco Comes de Bardi, eiusque uxor; Franciscus Pavacae pictor; Mexicani peregrini ab exco viro Iosepho Fernandez Berragon, episcopo Hiloen. adducti; manus discipulorum Friburgensis athenaei; Droste Vischering comes una cum coetu catholicorum conventuum apud Germanos; coetus catholicorum medicorum in Urbe constitutus; Guillaume eques torquatus, Gallicae Academiae in Urbe praeses; peregrinorum manus Montis Pessulani; Maria Carolina Hay de Bontville comitissa; nobilis vir Deubingh cum manu Anglicae sodalitatis cui nomen a Catholicorum Unione; Rink antistes, largitionum praefectus apud exco virum Leopoldum Principem de Hohenzollern; Hermannus de Merode comes eiusque filius; exco viri Nicolaus Casas, Columbianae civitatis prolegatus; Constantinus Goubastow, Russorum administer apud apostolicam Sedem suo peculiari munere functus; Daniel Garcia-Mausilla, Argentinae reipublicae prolegatus; Hispani peregrini ex dioecesi Palentina; Hungari peregrini ab exco viro Alexandro Dessenffy, episcopo Csanadien. coram adducti; Galliei peregrini ex dioecesi Ambianensi; denique peregrini Belgae, atque ex nordica et media Italia.

Pontificiae electiones.

Exco viri Aristides Cavallari, episcopus tit. Philadelphien., Venetorum patriarcha; Celestinus Eadrici, episcopus Tridentinus; Philippus Camassei, antistes Urbanus, rector Urbani collegii de Propaganda fide, archiepiscopus Naxien.; Alafridus Peri-Morosini episcopus Arcen. et Apostolicus Visitator Helvetiorum pagi, cui ex Ticino nomen; Hyacinthus Longhin, episcopus Tarvisinus renunciantur.

Rñus vir Alphonsus Corrato Protonotarius Apostolicus dicitur ad instar participantium.

Rñus vir Aloisius Martini in consilium Principis adlegitur ad causas rer. iudic. dirimendas.

Inter Urbanos antistites adnumerantur rñi viri Antoninus Marini, Angelus Sibilia, Aemidius Trenta, Petrus Feltrinelli, Iosephus Aversa, Commer et Glover doctores, Dominicus Marino, Paulus Tartaglia.

Rñus vir Franciscus Rossi Steckalper a secretis Vindobonensis Apostolicae legationis creatur.

Rñus p. Elias Coccia ex Ord. Carmellitarum antiquioris observantiae in consilium refertur Sacri Rit. Congiis.

Rñus vir Antonius Rella, doctor Gregoriani cantus in Xystino sacario eligitur.

Ad « *Commissionem* » constituendam de Ecclesiae legibus in unum redigendis vocantur emi Purpurati Patres Seraphinus Vannutelli, Antonius Agliardi, Vincentius Vannutelli, Franciscus Satolli, Marianus Rampolla del Tindaro, Hieronymus M. Gotti, Dominicus Ferrata, Franciscus de Paula Cassetta, Franciscus Desideratus Mathieu, Casimirus Gennari, Beniaminus Cavicchioni, Raphael Merry del Val, Andreas Steinhuber, Franciscus Segna, Iosephus Calasancius Vives y Tuto, Felix Cavagnis. Praeterea exco viro Petrus Gasparri archiepiscopus Caesarien. a secretis dicitur.

Consultores autem Commissionis eiusdem a Pontifice electi sunt rñi viri Ioannes Befani, Claudius Benedetti C. SS. R. Hermes Binzecher, Ianuarius Bucceroni S. I., Aloisius Budini, Petrus Checchi, Ioan. Baptista Costa, Pius da Langogne O. C., Caietanus De Lai, Marianus De Luca S. I., Ioannes De Montel, Alphonsus Eschbach, Thomas Esser O. P., Vincentius Fernandez O. E. S. A., Orestes Giorgi, Philippus Giustini, Laurentius Janssens O. S. B., Maurus Kaiser O. P., Bernardinus Klumper O. M. S. F., Iosephus Latini, Michael Lega, Alexius Lepicier O. S. B. M. V., Albertus Lepidi O. P., Carolus Lombardi, Evaristus Lucidi, Ioan. Baptista Lugari, Dominicus

universariae dedicationis ecclesiae cathedralis civitatis. (Ex decr. d. 18 decembr. 1903).

— Tempore Missae sollemnissimae minime licet pias cantilenas in lingua vernacula canere. (Ex decr. d. 28 Ian. 1904).

— Stante approbatione martyrii et causae martyrii, signis et miraculis a Deo illustratis et confirmatis, tuto procedi potest ad solemnem Beatificationem W. SS. D. Marcel Crisani Canonici Strigoniensis, Stephani Pongracz, Melchioris Grodecz Sacerdotum e S. I. (Ex decr. d. 20 Febr. 1904).

— Constat de duobus miraculis, i. e. de instantanea perfecta sanatione pueri Claudii Leonis Roussat a gravissimo morbo epileptico, ac de instantanea perfecta sanatione adolescentulae Adelaidis Joly a tumore albo in laevo brachio a Deo patris intercedente V. S. D. Ioanne Bapt. Vianney, Parocho vici Ars. (Ex decr. d. 20 Febr. 1904).

Ex Congregatione Studiorum:

— Doctoris laurea, quae a S. Sede per S. Congregationem Studiorum amplissimis viris concedi solent, sive in Theologia, sive in Iure Canonico, nullo modo perit, sed tantum propter eorumdem praedictorum merita esse probata, habet omnia iura et privilegia quae habet doctoris laurea a candidatis in catholicis Universitatibus per factum periculum acquiritur. (Ex decr. d. 19 Decembr. 1903).

ACTA PONTIFICIA

Litterae in forma « brevis » de studio S. Thomae Aquinatis.

Sanctissimus Pontifex Leo XIII fel. rec. decessor noster Gregorius XV aequum rerum aestimator hoc in studio S. Thomae Aquinatis Cleri studia ordinare conatus est, sed aegre agere non potuit. Sancti Thomae Aquinatis doctrinam in primis instaurandam summam curam habuit. Etiam nove ingeniorum curam habuit, quos videret contra quosdam philosophos, qui de gravioribus doctrinis disputandi invaderent, quae catholicae veritati nequaquam congruerent, sed occurrere periculo consulit, quod inde doctrinae errorum impenderet; eo magis quod statim doctrinam studiorum, Ecclesiae iudicio ac saeculorum approbatione, plurimarumque plurimarum ex cupido doctrinae instaurandi defecit. Itaque instituta philosophiae christianae ac theologiae Duces Magistrumque suum restituit Doctorem Angelicum, cuius divina ingenium arma elaborasset ad tuendam veritatem multiplices errores hac etiam aetate profligandos perquam idonea; siquidem quae, nisi ad utilitatem omnium temporum, sancti Patres Doctoresque Ecclesiae tradiderunt principia sapientiae, ea nemo Thomae aptius, colligendo ex eorum scriptis, composuit, nemo luculentius illustravit. — Haudquaquam tamen Pontifex bonas scientiae accessiones, quas hodierna pareret studiorum agitatio, neglexit; quin imo, ratus clericos non posse digne suum tenere locum, nisi apparitione quodam doctrinae comestitu instruerentur, ideo eorum de gravioribus rebus institutionem opportunis eruditionis incrementis ornatam voluit.

Iamvero ad fovendam, quam Encyclicis litteris Aeterni Patris indixerat, instaurationem disciplinae Thomisticae, subinde in Urbe Roma, utpote quae catholico orbi hoc etiam in genere exemplo deberet esse, propriam Academiam instituit, a S. Aquinate eam nuncupans, cui propositum esset explicare, tueri, propagare doctrinam, praesertim de philosophia, Angelico Doctore. Academiam ipsam annuis redditibus, qui satis essent ad stabilitatem eius confirmandam, munificus auxit. Eidem parem, quae ceteris vel Athenaeis vel Lyceis magnis attributa esset, attribuit facultatem promovendi ad doctoris in philosophia gradum suos alumnos, qui emenso studiorum curriculo laudabile scientiae specimen sollemni periculo dedis-

sent. Denique anno MDCCCXCV, statuta, quae Academiae ad tempus praescripserat, temperando, certas ei leges, quas diuturnum experimentum commodas fore suavisset, in perpetuum dixit.

Ad nos quod attinet, quando pontificatus noster incidit in tempora, traditae a patribus sapientiae inimica fortasse magis, quam unquam antea, omnino oportere ducimus, ut qua Decessor illustris de cultu philosophiae doctrinaeque thomisticae constitueret, ea religiosissime servanda, atque etiam in spem uberiorum fructuum provehenda curemus. Huius rei gratia, romanam a Sancto Thoma academiam, quae in ceteris id genus institutis principem sibi locum iure vindicat, uti peculiari quadam Leonis floruit, similiter Nostra posthac florere providentia volumus.

Equidem novimus, ex eo coetu sodales quam diligenter utiliterque in mandata sibi provincia versari consueverint, vel Aquinatis sententiam doctis commentariis illustrando vel eius cogitata evolvendo atque ex principiis ipsius nova investigando, vel eiusdem tritina pensando recentiorum placita philosophorum: proptereaque gratulamur eius libenter, quod germanas philosophiae progressionem non medioeriter adjuvent. Verum ne nobilissimae contentioni diuturnitas remissionem afferat, magnopere cupimus, ut voce et auctoritate nostra spiritus sumant etiam alacriores, ac tanquam renovatis auspiciis in propositum incumbant. Quae tamen cohortatio non ad hos tantummodo, spectet, sed pertineat, uti debet, ad omnes quicumque in catholicis orbis terrarum scholis philosophiam tradunt; nimirum curae habeant, a via et ratione Aquinatis nunquam discedere, in eademque quotidie studiosius insistant. Vehementer autem universis auctores sumus, ut solertiam laboresque suos conferant maxime ad coercendam pro virili parte communem illam rationis fideique pestem, quae longe lateque serpit: *neorationalismus* dicimus, cuius ne perniciosos affatus sacra praesertim iuventus vel minimum sentiat, omni ope atque opera providendum est.

Ceterum statuta, bona, privilegia, iura, quae decessor noster Academiae romanae a Sancto Thoma dedit et attribuit, ea nos omnia et singula rata et firma esse volumus et iubemus: contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXIII mensis Ianuarii, festo S. Raymundi de Penafort, anno MDCCCIV, Pontificatus Nostri anno primo. — Pius PP. X.

II.

Litterae apostolicae de academicis in Sacra Scriptura gradibus a « commissione biblica » conferendis.

Pius PP. X
ad perpetuam rei memoriam.

Scripturae sanctae magis magisque in Clero promoveri studium, conscientia Nos Apostolici officii in primis admonet hoc tempore, quum eius maxime divinae revelationis fideique fontem videmus ab intemperantia humanae rationis passim in discrimen adduci. Id ipsum quum intelligeret Noster fel. rec. decessor Leo XIII, non satis habuit dedisse anno MDCCCXIII proprias de re biblica Encyclicas litteras *Providentissimus Deus*; nam paucis ante exitum mensibus, editis Apostolicis litteris *Vigilantiae*, peculiare instituit ex aliquot S. R. E. Cardinalibus pluribusque aliis doctis viris urbanum Consilium, quod, praelucente doctrina et traditione Ecclesiae, etiam progredientis eruditionis praesidia conferret ad legitimam exegesis biblicam, et simul catholicis praesto esset, tum ad adiuvanda ac dirigenda eorum in hoc genere studia, tum ad controversias, si quae inter ipsos exstiterent, dirimendas.

Nos quidem, ut par est, praeclarum istud pontificalis providentiae monumentum a Decessore relictum, Nostris quoque curis et auctoritate complectimur. Quin etiam iam nunc, eiusdem Consilii seu *Commissionis* navitate confisi, ipsius operam in negotio, quod magni censemur esse momenti ad Scripturarum provehendum cultum, adhibere constituimus. Siquidem hoc volumus, certam suppeditare rationem, unde

bona paretur copia magistrorum, qui gravitate et sinceritate doctrinae commendati, in scholis catholicis divinos interpretentur Libros. Huius rei gratia per commodum profecto esset, quod etiam in votis Leonis fuisse novimus, proprium quoddam in Urbe Roma condere Athenaeum, altioribus magisteriis omnino instrumento eruditionis biblicae ornatum, quo delecti undique adolescentes convenirent, scientia divinorum eloquiorum singulares evasuri. At quoniam eius perficiendae rei deest in praesens Nobis, non secus ac Decessori, facultas, quae quidem fore ut aliquando ex catholicorum liberalitate suppetat, spem bonam certamque habemus, interea quantum ratio temporum sinit, id, harum tenore litterarum, exsequi et efficere decrevimus.

Itaque, quod bonum salutareque sit, reique catholicae beneverat, Apostolica auctoritate Nostra, Academicos Prolytae et Doctoris in Sacra Scriptura disciplina gradus instituimus, a *Commissione Biblica* conferendos ad eas leges, quae infra scriptae sunt.

I. Nemo ad Academicos in Sacra Scriptura gradus assumatur, qui non sit ex alterutro ordine Cleri sacerdos; ac praeterea nisi Doctoratus in Sacra Theologia lauream, eamque in aliqua studiorum Universitate aut Athenaeo a Sede Apostolica adprobato, sit adeptus.

II. Candidati ad gradum vel prolytae vel doctoris in Sacra Scriptura, periculum doctrinae tum verbo tum scripto subeant: quibus autem de rebus in periculum faciendum fuerit, *Commissio Biblica* praestituet.

III. *Commissionis* erit, explorandae candidatorum scientiae dare iudices: qui minimum quinque sint, iique ex consultorum numero. Liceat tamen *Commissioni* id iudicium, pro prolytatu tantummodo, aliis idoneis viris aliquando delegare.

IV. Qui prolytatum in Sacra Scriptura petet, admitti ad periculum faciendum, statim ab accepta sacrae Theologiae laurea, poterit: qui vero doctoratum admitti non poterit, nisi elapso post habitum prolytatum anno.

V. De doctrina examinanda candidati ad lauream in Sacra Scriptura, hoc nominatim tantum sit, ut candidatus, certam thesion, quam ipse delegerit et *Commissio Biblica* probaverit, scribendo explicet, eamque postea in legitimo conventu Romae habendo recitatum ab impugnationibus censorum defendat.

Haec volumus, edicimus et statuimus, contrariis quibuscumque non obstantibus. — Restat, ut Venerabiles Fratres Episcopi ceterique sacrorum Antistites in suae quique dioecesis utilitatem ex hisce statutis Nostris eum fructum quaerant, quem inde Nobis uberem pollicemur. Ideo, quos in suo Clero viderint singularibus Biblicorum studiis natos aptosque, ad promerenda etiam huius disciplinae insignia hortentur et adjuvent: insignitos porro habeant potiores quibus in Sacro Seminario Scripturarum magisterium committant.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die XXIII Februarii, festo S. Petri Damiani, an. MDCCCIV, Pontificatus Nostri anno primo.

III.

Motu proprio de ecclesiae legibus in unum redigendis.

Arduum sane munus universae Ecclesiae regendae ubi primum, arcano divinae Providentiae consilio, suscepimus, praecipua Nobis mens fuit et quasi lex constituta, quantum sinerent vires, instaurare omnia in Christo. Hanc voluntatem vel primis encyclicis Litteris ad catholici orbis Antistites datis patefecimus; ad hanc veluti metam omnes animi Nostris vires hactenus intendimus; huic principio coepta Nostra conformanda curavimus. Probe autem intellegendas ad instaurationem in Christo ecclesiasticam disciplinam conferre maxime, quae recte ordinata et florente uberrimi fructus deesse non possunt, ad ipsam singulari quadam sollicitudine studia Nostra animamque convertimus.

Equidem Apostolica Sedes sive in Oecumenicis Conciliis sive extra Concilia nunquam intermisit ecclesiasticam disciplinam optimis legibus instruere pro variis temporum conditionibus hominumque necessi-

rumque pontificiorum moderatoribus constituto, datarum;

3. Ad eos qui expositioni participare velint *schedulam admissionis quaerendae* mittere: quas quidem schedulas suppeditabit *Urbanus Coetus* hic noster, statim ac de provincialis collegii constitutione constabit;

4. Curare ut res expositioni destinatae ea ratione colligantur, ut commodius ac levioribus sumptibus earum expeditio fiat;

5. Ad *Urbanum Coetum* oblationes mittere, quas colligere opportunum erit, ad graves expositionis impensas sustinendas.

Hisce opportune constitutis, facile profecto erit alacriter illa fieri, quibus novum hoc in Deiparam Virginem obsequii testimonium ad felicem exitum perducere possit.

Quae A. T. significare audemus, devotioni ac pietati innixi, qua erga Deiparam Immaculatam Amplitudo Tua flagrat; quin immo fore confidimus ut nobis ipsa Amplitudo Tua omne auxilium praebere velit; postquam nomina virorum ad rem aptorum significaverit.

Interim sacrum annulum humillime deosculantes propitiumque efflagitantes responsum, Amplitudini Tuae sensus maximae reverentiae professi, suscribimus

Addictissimi

I. RADINI TEDESCHI, a Secretis.
PIUS FOLCHI, Praeses. »

PER ORBEM.

QUUM recens Romani fori inter ruinas locus innotuerit, ubi Domitiani Caesaris ingens equestre signum olim eminebat, mirum fuit effossoribus thesauros in lucem venisse. Qua in terra enim Rhenum flumen ungulis equestribus calcatum iacuerat, portentum civibus mirabile, perenne victoriarum monumentum, plura defixa humi vasa reperta sunt, saxa auriferis referta, quorum nonnulla, quae praesertim maximum vas continebat, operae pretium fuit diligenter pervestigare. Ecce alterum in urcei formam rubri coloris inflatum, alterum nigriore ex argilla effictum, alterum vix poculi formam praebens; quintum anseata brachia portendens. Ex vasorum autem situ illud profecto eminebat a quodam orientem versus sacrate monumentum, sive ipse Imperator, sive Maximus Pontifex fuerit, ea fuisse posita. Saxa autem illa aurea ut diligentius rei periti examinent expectamus, quo plane innotescat cuiusnam generis aurum illud fuerit, et ubi excavatum.

Antiquas vero has memorias, dum propitia fortuna investigamus, adversa alibi novae ruinae parant. Neo Eboraci id contigit maxime ingens detrimentum, in quinta illa via a tot Croesis ditissimis per orbem illustrata. Ibi quum opifices paene quinquaginta ad aedes extruendas adlaborarent, quumque ad nonae iam contignationis altitudinem opus pervenisset, babelico conatu dignum, trabecationes repente lignariaeque caveae, quas illi conscenderant, concussae sunt, eorumque complurimi tanta ex altitudine decedentes sunt fracti, alii axibus cadentibus oppressi: enecati ex nunciis decem in clade dicuntur, vulnerati viginti quinque.

Hisce perfidae fortunae insidiis Vulcani irae accedunt. In Gallica colonia ad Indos Mayotte ignivomus mons, Comoro in insula, iterum arsit; iamque igneos triplices evomit fluctus, ac triperitum decurrit flumen flammaram in valles. Plurimi ex in-

colis vi torrentis extincti audiuntur; etsi plerique tanti discriminis incuriosi consueta vice vivere audiantur.

Quae tamen imitari velle pro posse videntur homines. Gravissimae enim tum Kiewio ex urbe, tum Athenis obortae seditiones nunciantur, utraque in urbe Hebraeorum causa motae. Iuvenes in athenaeo studiis operam dantes ex Israelitica stirpe omnes tumultuaria manu Kiewii convenere, atque catervatim per vias discurrentes hymnos seditionis recinere elata voce coeperunt, seditiosasque chartulas distribuere. Vigiles cum adventassent armis instructi multos detruserunt in vincula, multos brevi disperserunt. Athenis rei argumentum praebuit crimen quoddam Volo in oppido ab Hebraeo homine admissum. Eam ob causam multitudo domum homicidae iam iam aggrediebatur, quam vix tueri armis militibus datum est. Igitur Hebraeorum cauponas claudi necesse fuit, eorumque domus militari manu custodiri.

Pacis contra triumphum, eumque insignem et perennem Americani latino genere populi clarissimi duo tandem aliquando felicissime concelebrarunt in Christo. Nam in vertice Andarum montium altissimo, qui Chilenses ab Argentinos distinguit, Christi Regis atque Redemptoris nostri simulacrum ingens positum est, atque solemnem pompam detectum. Magistratus ducesque ex utraque gente ritui adfuerunt; utramque enim terram Christus Rex inde dominatur et protegit; Roca atque Rieseo, utriusque reipublicae praesides, ad invicem fraternas epistolas miserunt. Profecto de instauranda in America latini nominis fortuna nullum poterat minus esse auspiciu, quam quod hodie utrique populo benedicit.

AENIGMATA

a FR. PALATA proposita.

I.

Sub crusta latitans soleo procedere tarde.
Rho mihi subnectas; tibi ius sorbere ministro.

II.

Flumine perpetuo me sanguinis irrigat unda.
Insertur mihi rho? Servili munere fungor.

Ex sociis, qui utriusque aegnimatis interpretationem ad Commentarii moderatorem miserint intra duos menses, unus, sortitus, gratis accipiet

IOSEPHI ROMEO
AD PIUM X PONT. MAX.
OB SOLEMNIA NOMINIS
ELEGIAM.

Aenigmata an. VII, n. I proposita his respondent:

1) Pecus, Specus; 2) Pes, Spes.

Ea rite soluta miserunt:
Ios. Questa, *Sostegno ad Vercellas*. — I. B. Pesenti, *Celana*. — G. Ferbers, *Asperden in Germania*. — Senior Astensis. — Ferd. Ferrari, *Guastalla*. — Guil. Schenz, *Ratisbona*. — Ant. Tafani, *Florentia*. — Aem. Gschwind, *Praga*. — I. Giambonini, *Pollegio*. — Coll. Schol. Piar. *Stellae*. — Hect. Landi, *Turrita*. — Fel. Dacomo, *Alba*. — Ioan. Scopa; Henr. Tarrallo, *Neapoli*. — Car. Stegmüller, *Sabaria*. — D. Le Provost, *Briocem*. — Zivirzina par., *Lohnau*. — Cam. Straschill, O. F. M. *Villaco*. — Fr. Zic, *Panat*. — Ant. Allaria; Dom. Nizia, *Augusta Taurin*. — S. Merky, *Bellomagny*. — Rich. Malotta S. I., *Neo-Saudecia*. — Mich. Hagro, *Massighofen*. — Iac. Bertran, *Figueras*. — Seminarium Vicense. — Ios. Czudek S. I., *Brzozdno*. — Am. Robert, *Marleville*. — R. D. R. Beaton, *Nova Scotia*. — Fr. Szymanski, *Niestronno*. — Civis Romanus, *Bremerhaven*. — Aug. Paul, *Brasovia*. — Aug. Roberge, *Chicotino*. — Alois. Berthas, *Montboron*. — Ioan. Cantono Ceva marchio, *Vercellis*. — Andr. Pápay, *Pruzzina*. — A. Düell, *Ay Champagne*. — Fr. Skiba, *Striegau*. — Alois. Cappelli, *Sents*. — Fr. X. Lang, *S. Martino*. — Princ. Gordon, *Mancunio*. — Honorius a Treppio O. F. M., *Figline*. — Petr.

Garrone, *Pezzana ad Vercellas*. — M. Vidal, *Palma in insula Maiorica*. — Ioan. Galbiati, *Carugo*. — I. Pagès, *Penang*. — M. Galdi, *Cara*. — H. Gini, *Aquis Taurinis*. — Ad. Rezza, *Urbevetere*. — Th. Ries, *Stamsried*. — Fr. Bellovitz, *Zárdny*. — Ios. Hiergeist, *Mengkofen*. — Ioan. Kosir, *Obloke*. — I. Hourt, *Gossetmingen*. — I. Wawer C. SS. R., *Vaals*. — R. Skiba, *Breslau*. — I. B. Mosettig, *Crautio*. — F. Arnori, *Mediolano*. — Ant. Mnikenrihabl, *Vienen-Neudorf*. — Hier. de la Hoz, *Santander*. — P. A. Hilger, *Roma*. — Elis. Sancher Paredes, *Hinoyosa Ducis*.
Sortitus est praemium:

ANTONIUS ADY. TAFANI,

ad quem missum est PETRI ANGELINI opus, cui titulus:

DE POETIS ET NUMERIS LATINIS.

Aenigmata an. VII, n. II proposita his respondent:

1) S-anguis; 2) S-ilex.

Ea rite soluta miserunt:

Koch par., *Bucholz*. — Ant. Tafani, *Florentia*. — Iac. Mezzini, *Bitonto*. — Fr. Szymanski, *Niestronno*. — Civis Romanus, *Bremerhaven*. — P. Vnek S. I., *Lacopane*. — F. R.; P. A. Hilger, *Roma*. — Aug. Paul, *Brasovia*. — Zivirzina par., *Lohnau*. — I. Boralevi, *Liburno*. — Aem. Gschwind S. P., *Praga*. — G. Ferbers, *Asperden*. — D. Le Provost, *Briocem*. — Alois. Berthas, *Montboron*. — Alois. Frydek, *Regina Gradecii*. — Ioan. Cantono Ceva marchio, *Vercellis*. — Andr. Pápay, *Pruzzina*. — Ios. Nowosadko, *Sejny*. — Ferd. Ferrari, *Guastalla*. — Guil. Schenz, *Ratisbona*. — Cam. Straschill O. F. M., *Villaco*. — I. B. Pesenti, *Celana*. — Car. Stegmüller, *Sabaria*. — Alois. Cappelli, *Sents*. — S. Merky, *Bellomagny*. — Rich. Malotta S. I., *Neo-Saudecia*. — Fr. Xav. Lang, *S. Martino*. — Princ. Gordon, *Mancunio*. — Roemer par., *Keyenberg*. — Pasch. La Spina, *Iaca Regali*. — Senior Astensis. — Ab. Ballerini, *Novocemo*. — P. Garrone, *Pezzana ad Vercellas*. — M. Vidal, *Palma in insula Maiorica*. — Fel. Dacomo, *Alba*. — St. Lawinski, *Niemyslow*. — Ad. Skrypkowski, *Swinice*. — Ios. Lox, *Musson*. — Max. Kohlsdorfer S. I., *Chykdo*. — H. Gini, *Aquis Taurinis*. — Aug. Scriban, *Buzau*. — Ios. Siekierzynski, *Varsovie*. — Ad. Rezza, *Urbevetere*. — Th. Ries, *Stamsried*. — Henr. Chierichetti, *Severo*. — Ioan. Kosir, *Obloke*. — Am. Robert, *Marleville*. — Lad. Lud. Podobinski, *Cracovia*. — Ios. Wawer C. SS. R., *Vaals*. — Freitag vicarius, *Niederwenigern*. — Coll. Schol. Piar. *Stellae*. — R. Skiba, *Breslau*. — I. B. Moseltig, *Crautio*. — Dom. Nizia, *Augusta Taurin*. — Alex. P. Gest, *Lamberville*. — Seminarium Vicense. — R. Bon. Hansen O. S. B., *Isabel*. — Ioan. Galbiati; F. Arnori, *Mediolano*. — Ant. Mnikenrihabl, *Vienen-Neudorf*. — Hier. de la Hoz, *Santander*. — Elis. Sancher Paredes, *Hinoyosa Ducis*. — R. Beaton, *Nova Scotia*. — Iac. Bertran, *Figueras*. — D. Pettit, *Drumcondra*. — I. Pagès, *Penang*. — Ios. Hiergeist, *Martinsbuch*. — C. Cerasoli, *Isernia*.
Sortitus est praemium:

ANDREAS PAPAY.

ad quem missa est I. B. FRANCESIA comoedia, cui titulus:

SATURIO.

LIBRI RECENS DONO ACCEPTI.

— *Donde vengono i Monaci?* Studio storico del R. P. DOM BESSE, Benedettino dell'Abbazia di Ligugé. Traduzione italiana sulla 2ª edizione francese. — Romae edid. Desclée, Lefebvre et soc., 1904. — (Ven. lib. 0,60).

— *Il movimento femminista. Le sue cause - Il suo avvenire - Soluzione cristiana per la C. MARIA DI VILLERMONT.* — Indidem. — (Ven. lib. 1,20).

— FRANCESCO LANZONI. *Vita di Mons. Paolo Taroni*, direttore spirituale del Venerabile Seminario di Faenza, con una raccolta di sue poesie. — 3ª edizione — Faventiae ed. Novelli et Castellani, 1904.

— IOSEPHUS ROMEO. *Ad Pium X Pont. Max. ob solennia nominis, elegia* — (Rhegi Julii) — Cato-nae, 1904.

— FERDINANDO BRUNETIERE. *I motivi di sperare. Discorso.* — Romae edid. Desclée, Lefebvre et Soc., 1904. — (Ven. lib. 0,60).

EPISTOLARUM COMMERCIIUM.

CIVI ROMANO, Bremerhaven. — Mauri Riccii *Varia Latinitas* (e voluminibus ab ipso editis novum) prodit an. 1879 Florentiae ex taberna libraria P. N. Chiesi, in via Martelli 8. Ven. lib. 3.

Sponsor: IOANNES BAPTISTA CIAMPI, iurisperitus.

ROMAE — Ex officina Pacis Phil. Cuggiani.

Mannaioli, Benedictus Melata, Iosephus Nervegna, Iosephus Noval O. P., Benedictus Oietti S. I., Dominicus Palmieri S. I., Henricus M. Pezzani, Albertus Pillet, Basilus Pompili, Guilelmus Sebastianelli, Augustus Sili, Petrus Valenzuela O. M., Guilelmus Van Rossum C. SS. R., Aloisius Vecchia, Franciscus Xaverius Wenz S. I.; denique clarissimus vir Balthasar Capogrossi Guarna comes.

Varia.

Die vi mens. April. SS. D. N. Pius PP. X aurea corona redimit Deiparae a Misericordia imaginem, quam Sodalitas a SSno Sacramento ad S. Eustachii de Urbe in suo oratorio servat.

Die x Romae incipit Apostolica visitatio a Summo Pontifice indicta per litteras sub die III Id. Febr. an. MDCCCIV.

Die xi ad centenariam commemorationem Gregorii PP. I cognomine Magni celebrandam Pius PP. X sacra sollemnia peragit in Vaticana Basilica.

Die xvi in aula « regia » aedium Vaticanarum canuntur coram Pontifice eiusque aulicis omnibus sacra Laurentii Perosi musicae opera *Stabat Mater*, *Universale Iudicium*.

Die xvii in Consistoriali sala Pontifex decernit tuto procedi posse ad beatificationem V. S. D. Io. Bapt. Vianney, parochi vici Ars; de miraculis a Deo patris intercedente B. Alexandro Sauli episcopo Papiensi; deque martyrio et causa martyrii VV. SS. D. Francisci Gil de Federich, Mathaei Alonzi Leniziana, Hyscynthi Castaneda, Vincentii Liem a Pace O. P. atque Agathangeli et Cassiani, Ordinis Minorum S. Francisci Capulat, in odium Fidelis interemptorum.

Vita funoti viri clariores.

Die xv mens. Aprilis Panormi Petrus Hieremias Michael Angelus Colesia Purpuratus Pater, Panormitano ecclesiae archiepiscopus, ex Ordine S. Benedicti Cassinensis, Panormi nat. d. XIII mens. Ian. MDCCCIV.

Die xviii Constantinopoli, repentino morbo corripitur, Paulus Petrus XI Emanuelian, Armeniorum Catholicoorum Patriarcha, Telermen in Mesopotamia natus die xvi mens. Ianuarii an. MDCCCXXX.

ANNALES.

Iaponicum bellum.

Iaponici belli vices procul dubio in mensura hac eventum recensione prima tenent. Dum enim portas Arthuri obsessionis conatibus infructuosus animi assuefuit anxique terrestrium proeliorum proxime ineundorum exitus unice exspectant, ecce gravissima Russorum iactura nuntiatur, praetoriam scilicet navem *Petrovavlovsk*, — hostium dolo an adverso casu incertum, — subaqueo tormento bellico perculsam, cum magno suorum propugnatorum numero ipsoque Makaroff praefecto submersam fuisse, vixque ex ruina Cyrillum, regalem principem, paucosque milites vitam servasse. Quid inde? Iaponiis erectus animus, Russi ad ultionem magis incitati... Oh! adveniat undelibet pacis vox placidaque intermissio, si Illius, qui pacis vere est caeli procurator in terris, in ea conditione versetur, ut eam proponere nunc saltem minime queat.

★

Regalia itinera, pacis foedera.

Si enim omni tempore ipsa desiderabilis est, eo optabilior his diebus videtur, quum ad pacem conservandam omnes prope civitatum rectores maxime satagunt. En Guilelmus Germanorum Caesar Italica litora invisit, arctiusque

amicitiae vincula populari aura confirmat; en Alfonsus, Hispanici regni sui provincias turbolentiores peragrat, quasi pignus dilectionis et curae in universum populum sibi a Deo commissum; neque ab incepto abstinere domestici luctus, ut Isabellae reginae, paternae aviae, mors, neque stultorum quorundam facinora, quorum unus amenti consilio vitam Maurae, administratorum collegii praesidis, stricto pugione petivit, neque tamen nefarium scelus admittere fauste potuit. Praeterea ut pacis triumphus recolendi sunt et Italici Austrorumque ad exteros administratorum conventus Abatiae his diebus habitus; foedus inter Anglos et Gallos circa colonias Londini sanctum; denique Gallici praesidis Loubet ad Italorum regem visitatio. Quam quidem si omnibus catholicis perdolendum est in Urbe evenisse, ita ut nova in Pontificem iniuria recte habenda fuerit, aliis, nec iisdem paucis, adiungenda a Gallica republica sanctissimo patri impie recens allatis, non tamen negari potest ad communiendam fraternitatem populorum esse factam, quibus unum, latinum, genus originem dedit. Liceat igitur heic omen extollere, ut gentes antiqua necessitudine iterum sociatae, absurdis odiis remotis insanaeque superbia victa, ad ignem illum, qui vestigium unicum et lumen magnitudinis antiquae, sempiternaeque caritatis perenne exstat monumentum, sese convertant, bonaque fide cum ipso in gratiam redeant. Hac enim ratione una gloria latini nominis per orbem iterum firmiterque insonabit.

★

Balkanica quies.

Quos, novo superveniente vere, in Balcanicis montibus et provinciis, tumultus passim timebant, Turcarum Christianorumque iris motus, ii tacita ex concordia gentium omnium et legatorum cohibiti videntur. Turcae enim atque Bulgari in unam eandemque quietis sententiam cessisse nunciantur, quibus consiliis et Serbi accessisse dicuntur. De vigilibus cooptandis atque distribuendis disceptatio adhuc est gravis, neque De Georgiis illi Italo duci componere rem omnino datum est. Verum, si reapse Bulgari et Turcae sponsiones latas adimpleverint, si intercessio legatorum satis valuerit, ut certa lege vigilantes illi cooptentur, de pace iterum componenda desperandum iam non erit. Ceterum Austri praesertim multa arma multasque copias ad Thessalonicensium fines contulere, ut parati ad omnia essent; quorum profecto cautelae non sine magna vi ad cohibendos seditionis conatus et compescendos bellicos furores esse apparuerunt.

★

Uruguayana seditio composita.

Uruguayanam quoque seditionem pecuniae vel armorum defectu confectam non sine laetitia vidimus; parum enim abfuit quin respublica multo aere alieno obruta, additis hiis seditionis detrimentis, omnino pessumdaretur et caderet. Natam autem novissime rempublicam Panamensem, post reliquos populos, tum Chili, tum Argentini optimo veluti iure ortam recognoverunt.

PUBLICI PER ORBEM COETUS LEGIBUS FERENDIS.

In Argentina republica legatorum populi latini suffragiis electio ubique peracta: plerique legati rempublicam gerentibus faventes electi sunt, et adversa factio late oppugnata.

In Gallia Combesii res gestas et adseclas eius Millerandus, ex socialistarum factione, acerrime improbat: ad suffragia cum ventum fuerit, administratorum fortuna vix incolumis evasit.

In Germania, Bülowius imperii cancellarius disertissimam orationem contra anarchistas et socialistas habuit, data occasione a quibusdam ex illis, qui seditiosas litteras ex Borussia in Russos miserant. — Lata autem est tandem lex qua sacerdotibus e Societate Iesu permanere in Germanorum civitate permittitur.

In Hungaria, ut consuevit, obstruitur (hanc enim vocem induxerunt) disceptatio non sine magno republicae detrimento: rogatio idcirco ad tutandam disceptationum libertatem ab administris paratur.

In Italia rogatio oblata de ferialium dierum quiete pluribus suffragiis reiecta est; modo de sumptibus publicis disceptatum; deinde feriae ad tempus indictae.

In Hispania de sumptibus in rem militarem erogandis acerrime est disputatum; at tandem sanctum ut Ibericae quoque genti satis firmus exercitus paratur, et classis digna Hispano nomine instauratur.

DE ARTIUM RECENSIONE MARIANA IN URBE HABENDA.

A coetu artium recensionem Marianae praeposito has litteras accepimus ad omnes totius Orbis Archiepiscopos missas, quas eidem coetui morem gerentes libenter edimus:

« Illū ac Revēne Domine,

Noverit Amplitudo Tua initum consilium expositionis artium ac Religionis in hac alma Urbe habendae ad Conventum Marianum illustrandum, qui occasione anni quinquagesimi ex quo Immaculae Conceptionis dogma definitum fuit Romae item habebitur. Quod quidem consilium, quum Purpurati Patres solemnibus hiis Marianis praepositi ratum habuerint, hoc nobis in mandatis est, ut operam nostram ad rem exequendam navemus.

Liceat igitur nobis, Coetum Urbanum constituentibus ad ipsam expositionem ordinandam specialiter delegatum, eiusdem prospectum ad Amplitudinem Tuam mittere, ac simul enixis precibus petere ut auctoritate Tua consilioque nos benigne adjuvare digneris. Ut vero expeditius atque actuosius, quo fieri potest, ubique terrarum opus absolvatur, opportunum visum est, ut in unaquaque ecclesiastica provincia Excmus Archiepiscopus trium saltem virorum collegium constitueret, quorum erit:

1. *Prospectum dictae Marianae expositionis late, per diaria publica praecipue, diffundere; atque excitare fideles, ut si quae sint, res arte excellentiores Romam mittere velint;*

2. *Coetui huic Romano significare utrum in provincia nec ne sint huiusmodi res, quae opportune in expositione collocari valeant, ad tramites prospectus atque regularum indicum collegio (vulgo *Giury*) ex museorum tabli-*